

**PRZEDSIĘBIORSTWO
BUDOWY DRÓG i MOSTÓW
Sp. z o.o.
ul. Kolejowa 28
05 – 300 Mińsk Mazowiecki**

DEKLARACJA ŚRODOWISKOWA

**Wydanie I
Sierpień 2007**

Zatwierdzone do zweryfikowania i udostępniania zainteresowanym osobom

JANUSZ DRÓŹDŹ

Dyrektor Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

Weryfikator Środowiskowy TÜV NORD Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, który reprezentowany był w osobie Grzegorza Tuleja, sprawdził przestrzeganie przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. z siedzibą w Mińsku Mazowieckim 05-300, przy ul. Kolejowej 28, przepisów rozporządzenia WE Nr 761/2001 wraz ze zmianami opisanymi w Rozporządzeniu Komisji WE 196/2006. Stwierdzono zgodność systemu zarządzania środowiskowego jak również zgodność przedstawionej Deklaracji Środowiskowej z wymaganiami rozporządzenia EMAS.

Stwierdzono również, że nie zachodzą żadne uchybienia właściwych i obowiązujących organizację przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska.

Dane i informacje zawarte w Deklaracji Środowiskowej Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów oddają wiarygodny i rzeczywisty obraz całej działalności organizacji.

Mińsk Mazowiecki 2007-08-09

TÜV NORD Polska Sp. z o.o.
Jednostka Certyfikująca Systemy TÜV NORD
Polska Sp. z o.o.
Ul. Mickiewicza 29; 40-085 Katowice
Numer Akredytacji: PL-V-0001
Grzegorz Tuleja

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI:

- budowa dróg, ulic, mostów i lotnisk
- modernizacja i remonty istniejących obiektów i mostowych
- produkcja i sprzedaż mas bitumicznych i betonowych
- kompleksowe badania laboratoryjne w zakresie budownictwa drogowego i mostowego

Data założenia 1921 rok

ADRES:
05-300 Mińsk Mazowiecki
ul. Kolejowa 28

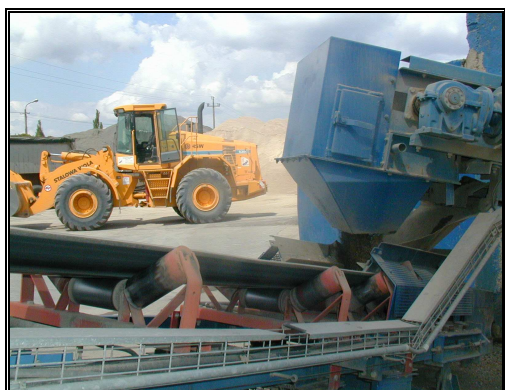
KONTAKT
Tel. 025 758 42 26
Fax: 025 758 28 59
www.pbdim.com.pl
e-mail: pbdim@pbdim.com.pl

REGON: 710251913
NIP: 822-00-10-022
XXI Wydz. Gospodarczy dla M.St. Warszawy
KRS nr: 0000040838

Spis treści:

- I. Opis przedsiębiorstwa
- II. Opis działalności
- III. System zarządzania środowiskiem i Polityka przedsiębiorstwa
- IV. Aspekty środowiskowe
- V. Cele i zadania środowiskowe na rok 2007
- VI. Realizacja celów środowiskowych w roku 2006
- VII. Zestawienie danych korzystania ze środowiska
- VIII. Zgodność z prawem
- IX. Dane adresowe i telefoniczne

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.
Deklaracja środowiskowa 2007 wydanie I

I. Opis przedsiębiorstwa

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. w Mińsku Mazowieckim to firma o ponad osiemdziesięcioletniej tradycji i doświadczeniu.

W tym czasie przedsiębiorstwo przechodziło wiele przekształceń i reorganizacji. Założony w 1921 roku Powiatowy Zarząd Drogowy, którego głównym zadaniem było utrzymywanie i konserwacja dróg, w roku 1951 został zastąpiony przez Rejon Eksploatacji Dróg Publicznych działający do końca marca 1968 roku. W tym czasie przedsiębiorstwo zajmowało się głównie budową i utrzymaniem dróg na terenie powiatu Mińska Mazowieckiego.

Zgodnie z Zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 1 kwietnia 1968 roku na bazie istniejącego Rejonu Eksploatacji Dróg Publicznych został utworzony Rejon Budowy Dróg i Mostów, co spowodowało zwiększenie dotychczasowych obowiązków, do których od tego momentu zaczęła należeć również budowa i modernizacja dróg na terenie DODP w Warszawie. W tym czasie przedsiębiorstwo wybudowało wiele głównych dróg wychodzących ze stolicy.

W następstwie rozdziału wykonawstwa od zarządzania z dniem 1 stycznia 1992 roku rozpoczęło działalność Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów.

W dniu 1 stycznia 1994 roku w wyniku przejęcia majątku po przedsiębiorstwie państwowym rozpoczęła działalność spółka prawa handlowego pod nazwą:

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

Spółka specjalizuje się w kompleksowym wykonywaniu budowy i remontów dróg kołowych i lotnisk oraz w produkcji mieszanek mineralno – asfaltowych do wytwarzania, których wykorzystuje nowoczesne wytwórnie.

W naszej ofercie znajduje się także produkcja mas betonowych, budowa mostów, roboty kanalizacyjne i wodociągowe, a także kompleksowe badania laboratoryjne mieszanek mineralno-asfaltowych i wykonywanych robót drogowych.

Siedziba firmy znajduje się w Mińsku Mazowieckim przy ulicy Kolejowej 28, natomiast oddziały produkcyjne zlokalizowane są w Stanisławowie przy ul. Polnej 57, Osiecku przy ulicy Kolejowej 1 oraz w Lublinie przy ulicy Mełgiewskiej 38 B. Niniejsza deklaracja dotyczy wszystkich wymienionych lokalizacji firmy.

Więcej informacji dotyczących przedsiębiorstwa jest dostępnych na stronie internetowej pod adresem www.pbdim.com.pl. Numery telefonów i adresy kontaktowe zostały zamieszczone na ostatniej stronie niniejszej deklaracji.

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. posiada certyfikowany system zarządzania jakością ISO 9001, środowiskiem ISO 14001/EMAS i BHP PN – N 18001 a także akredytację laboratorium zakładowego.

Przedsiębiorstwem Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. kieruje zarząd w składzie:

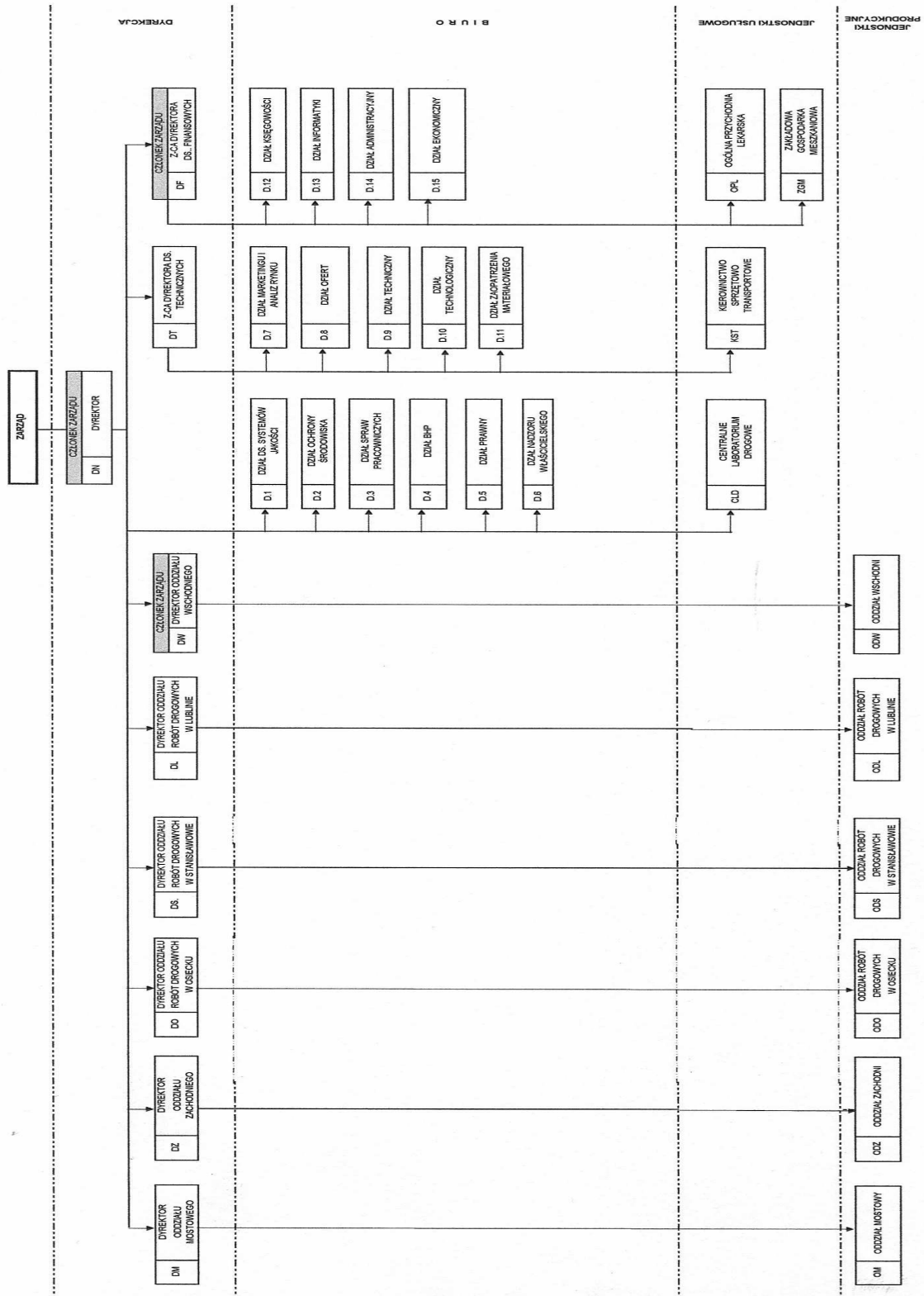
Dyrektor Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.	– <i>Janusz Dróżdź</i>
Zastępca Dyrektora ds. finansowych	– <i>Ewa Werengowska</i>
Dyrektor Oddziału Wschodniego	– <i>Janusz Parol</i>

W roku 2006 Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.:

- Wyprodukowało 441.086,90 Mg mieszanki mineralno-asfaltowej,
- Zatrudniało średnio 319 pracowników,
- Zostało zarejestrowane w krajowym systemie eko zarządzania i auditu EMAS,
- Uzyskało certyfikat systemu zarządzania BHP PN-N 18001,
- Utworzyło dwa nowe oddziały produkcyjne.

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.
Deklaracja środowiskowa 2007 wydanie I

Schemat organizacyjny Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

Od początku istnienia Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zagadnienia ochrony środowiska były traktowane na równi ze strategią rozwoju firmy. Wdrażane były wymagania prawne pozwalające na emitowanie zanieczyszczeń do powietrza, pobór wód z ujęć własnych, wytwarzanie odpadów, systematycznie modernizowano park maszynowy i transportowy oraz zakupywano i uruchamiano nowoczesne wytwórnie mas bitumicznych. W roku 2004 utworzony został nowy oddział produkcyjny zlokalizowany w Lublinie przy ulicy Melgiewskiej 38 B wyposażony w nowoczesną wytwórnię mieszanek mineralno-asfaltowych o wydajności 160 Mg/h. Zakupione zostały Recyklery WR 2500 S i WR 2000, a dzięki którym możliwe jest wykonywanie remontów nawierzchni metodą recyklingu na zimno. Technologia ta pozwala na minimalizację kosztów związanych z modernizacją, maksymalne wykorzystanie materiałów miejscowych, a tym samym bezodpadową i nieuciążliwą dla środowiska przebudowę konstrukcji nawierzchni.

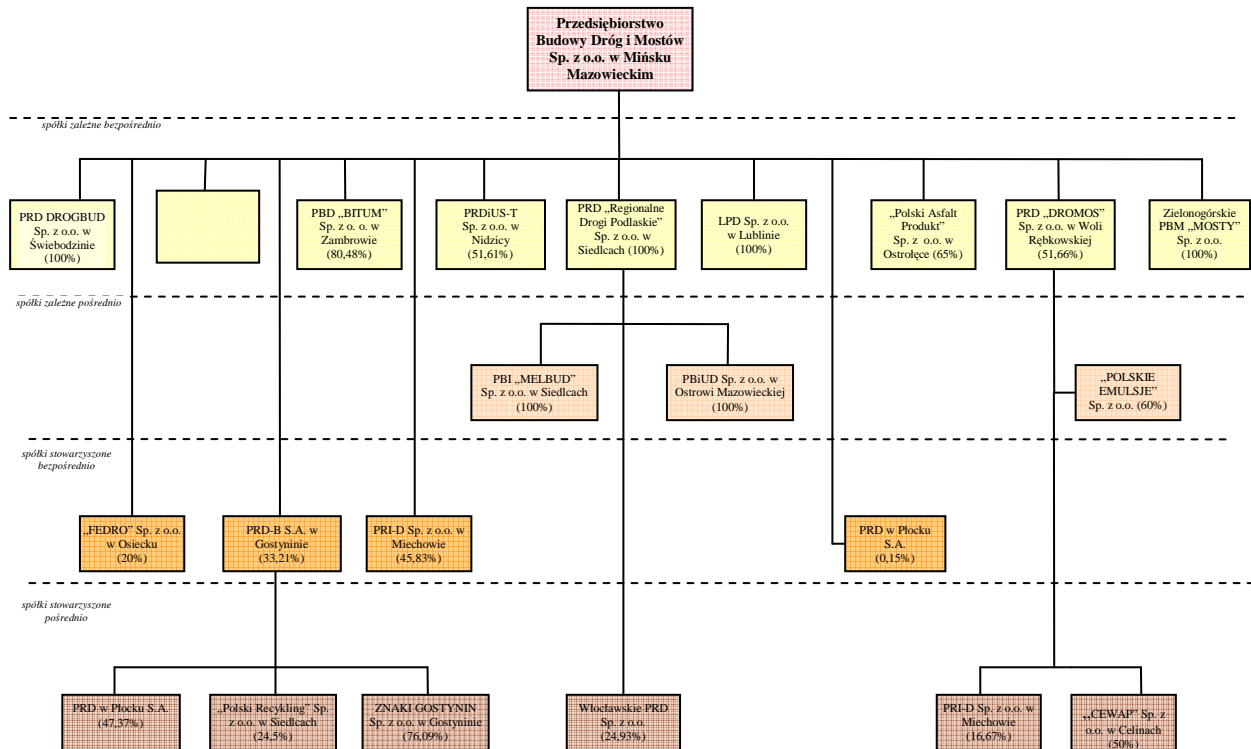
Zgodnie z Polityką firmy Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. buduje **polską grupę kapitałową** skupiającą firmy z branży drogowej. Najwcześniej, bo już w 2000 roku PBDiM Sp. z o.o. połączyło się kapitałowo z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych „Dromos” Sp. z o.o. w Woli Rębkowskiej. W 2002 roku nastąpiło połączenie z Przedsiębiorstwem Robót Drogowych „Regionalne Drogi Podlaskie” Sp. z o.o. w Siedlcach, wraz z PBI „Melbud” Sp. z o.o. w Siedlcach” oraz Przedsiębiorstwem Budowy i Utrzymania Dróg Sp. z o.o. w Ostrowi Mazowieckiej, a także z Przedsiębiorstwem Budowy Dróg „Bitum” Sp. z o.o. w Zambrowie.

W roku 2003 zostało utworzone Lubelskie Przedsiębiorstwo Drogowe Sp. z o.o. w Lublinie. Prawdziwy rozkwit Grupy Kapitałowej przypada na rok 2004, kiedy to powstała Spółka w Miechowie – Przedsiębiorstwo Robót Inżynieryjno-Drogowych Sp. z o.o., w Nidzicy – Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Usług Sprzętowo-Transportowych Sp. z o.o., w Siedlcach – „Polski Recykling” Sp. z o.o., w Ostrołęce – „Polski Asfalt Produkt” Sp. z o.o. Spółką stowarzyszoną z PBDiM Sp. z o.o. stało się Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Budowlanych S.A. w Gostyninie wraz z spółkami „córkami”: Przedsiębiorstwem Robót Drogowych w Płocku S.A. oraz ZNAKAMI Gostynin Sp. z o.o. w Gostyninie.

W roku 2005 Grupa Kapitałowa nabyła udziały w „Cewap” Sp. z o.o. w Celinach oraz we Włocławskim Przedsiębiorstwie Robót Drogowych Sp. z o.o. w Włocławku, „DROGBUD” Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Sp. z o.o. w Świebodzinie ul. Sobieskiego 14,

Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Budowy Mostów „Mosty” Sp. z o.o. w Zielonej Górze ul. Lotników 3.

Schemat grupy kapitałowej PBDiM Sp. z o.o.

II. Opis działalności

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. to firma usługowo – produkcyjna, której podstawowa działalność to budowa i remont dróg kołowych oraz produkcja mas bitumicznych. Budowa dróg jest ściśle oparta na wymaganiach klienta określonych w dokumentacji technicznej i projektowej. Dokumentacje te określają i precyzują dokładnie technologię budowy: przebieg drogi i jej szerokość, rodzaj materiałów, jaki ma być wykorzystany w realizacji inwestycji, grubość poszczególnych warstw, zadrzewienie, oznakowanie, itd.

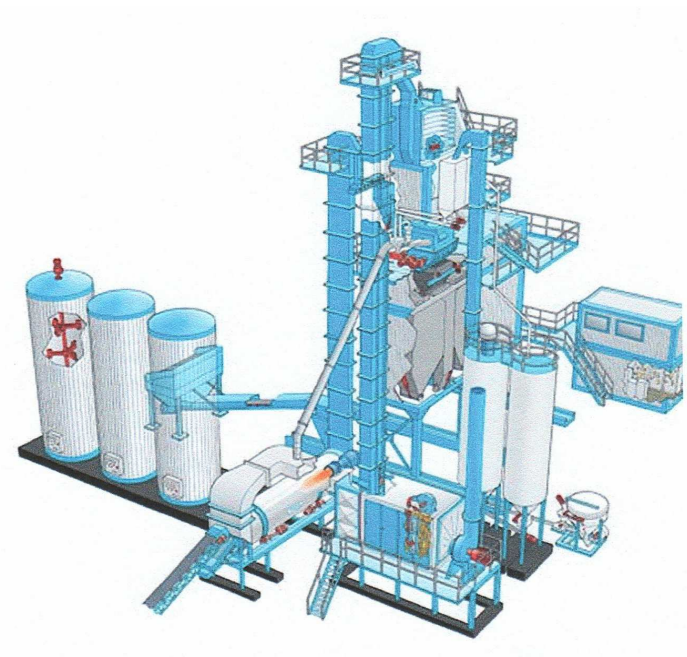
Produkowane masy bitumiczne wykorzystywane są do wykonywania warstw nośnych dróg kołowych, ciągów pieszych, parkingów, nawierzchni boisk, lotnisk i składają się z:

- asfaltu,
- kruszywa,

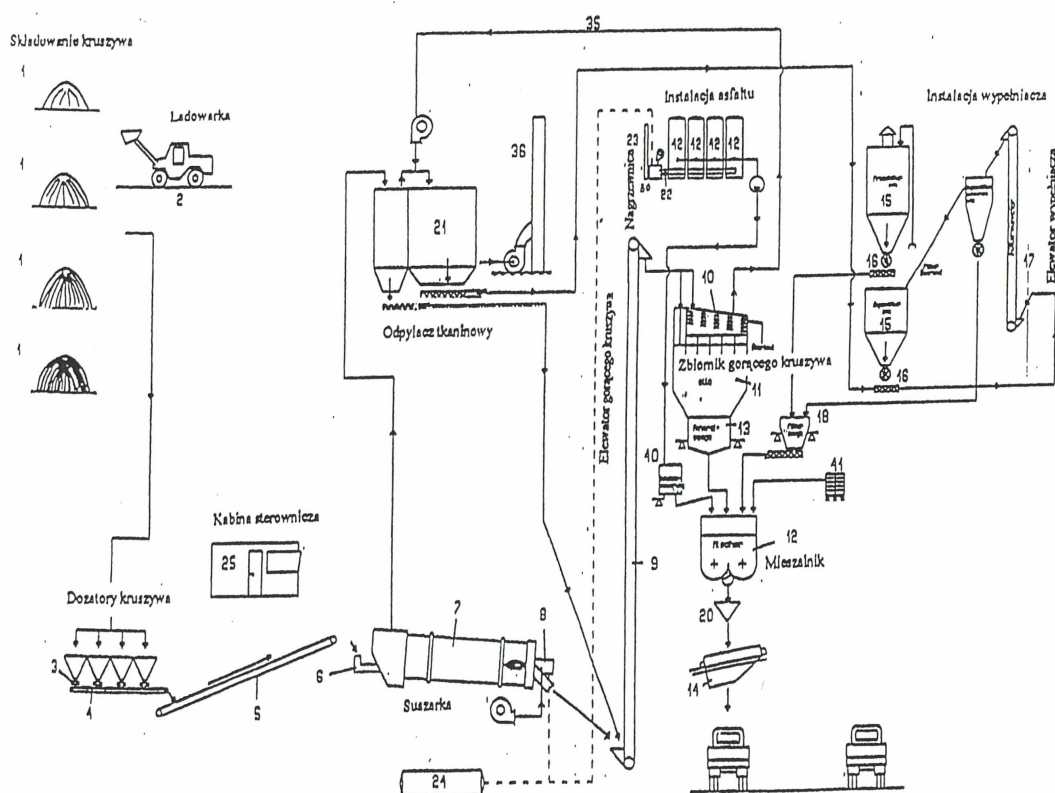
- wypełniaczy (mączka wapienna, pyły),
- w zależności od rodzaju mieszanki – środki modyfikujące i adhezyjne (np. celuloza).

Produkcja mieszanki odbywa się w wytwórniach (otaczarkach), w których niezbędne do produkcji są media – energia elektryczna oraz olej opałowy lub gaz.

Przed przystąpieniem do suszenia kruszyw następuje nagrzewanie asfaltu w zbiornikach. Źródłem ciepła potrzebnego do nagrzania asfaltu jest nagrzewnica z palnikiem (w zależności od wersji otaczarki) na olej opałowy lub grzałka elektryczna. Ze składowiska dostarczane jest ładowarką kruszywo do dozatora, skąd dalej podawane jest transporterami taśmowymi do zasobnika, a następnie kierowane jest do obrotowego bębna suszarki. Suszenie kruszywa odbywa się przy pomocy gorących spalin powstających ze spalania oleju opałowego lub gazu. Zanieczyszczenia z suszarni i otaczarki oczyszczane są w instalacji odpylającej. Pyły wytrącone w instalacji odpylającej kierowane są w sposób ciągły do zbiornika magazynowego, skąd okresowo w zależności od rodzaju produkowanej masy są dodawane jako wypełniacz. Po osuszeniu w suszarce kruszywo kierowane jest do sortownika gdzie jest segregowane na poszczególne frakcje, a dalej dozowane do mieszalnika otaczarki. W otaczarce następuje dokładne wymieszanie kruszywa z wypełniaczami i asfaltem. Gotowa masa kierowana jest do zasobnika masy gotowej skąd podawana jest na skrzynie ładunkową samochodów ciężarowych.

Schemat instalacji do produkcji mas bitumicznych

Schemat produkcji mieszanek mineralno-asfaltowych

1. hałdy kruszywa	11. zbiornik gorącego kruszywa	18. waga dla wypełniacza i pyłów	25. kabina sterownicza
2. transport kruszywa	12. mieszalnik	19. zbiorniki gotowej masy	35. podawanie odsysanego powietrza i pary wodnej
3. dozowanie kruszywa	13. waga	20. pojazdy transportujące gotową masę	36. komin otaczarki
4. przenośnik zbiorczy	14. wózek transportujący	21. odpylacz tkaninowy	40. dozownik asfaltu
5. przenośnik podający	15. zbiorniki składowania wypełniacza i pyłów	22. pompa olejowa	41. dozownik dodatków do mieszalnika
6. urządzenia podające	16. przenośnik ślimakowy	23. nagrzewnica	42. zbiorniki asfaltu
7. suszarka	17. elewator wypełniacza	24. zbiornik oleju	
8. palnik olejowy/gazowy			
9. elewator kruszywa			
10. mieszalnik			

Produkcja mieszanek betonowych (betonów)

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. produkuje także masy betonowe służące jako podbudowy. Podstawowymi składnikami masy betonowej jest cement, pospółka (piasek), kruszywo oraz woda. Niezbędna do produkcji betonów jest także energia elektryczna. Ze składowiska pospółka, kruszywo dostarczane jest ładowarką do dozatorów, skąd podawane jest obudowanymi transporterami taśmowymi do zasobnika. Następnie pospółka, kruszywo zadawane jest w odpowiedniej porcji (zgodnie z receptą) z cementem i wodą do mieszalnika betoniarki. Cement dozowany jest bezpośrednio ze zbiorników magazynowych wyposażonych w filtry tkaninowe.

III. System zarządzania środowiskiem i Polityka przedsiębiorstwa

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. posiada certyfikat wdrożonego systemu zarządzania środowiskowego ISO 14001/EMAS, systemu zarządzania BHP 18001 oraz systemu zarządzania jakością ISO 9001, a także certyfikat akredytacji laboratorium zakładowego. System zarządzania środowiskowego w PBDiM Sp. z o.o. zapewnia:

- Identyfikację i przestrzeganie wszystkich wymagań prawnych dotyczące ochrony środowiska a dotyczących działalności firmy,
- Wykonywanie okresowej ocena spełniania wymagań prawnych,
- Prowadzenie robót drogowych oraz procesów produkcyjnych z uwzględnieniem troski o stan środowiska,
- Prowadzenie szkoleń wewnętrznych mających za zadanie uświadamianie znaczenia troski o stan środowiska,
- Planowanie i prowadzenie auditów wewnętrznych,
- Zobowiązanie dostawcy, podwykonawców, dzierżawców do przestrzegania przepisów i dbałości o środowisko.

Wszystkie wymienione wymagania zostały zapisane w Księdze Zintegrowanego Systemu Zarządzania, procedurach i instrukcjach.

W celu rozpowszechniania świadomości troski o stan środowiska w całej firmie, powołany został Zespół środowiskowy – grupa osób której podstawowym zadaniem jest nadzór nad realizacją wymagań systemu zarządzania środowiskiem. Zespół składa się z Pełnomocnika ds. jakości – specjalisty ds. ochrony środowiska, kierowników wytwórni mas bitumicznych, kierownika KST oraz specjalisty ds. administracyjnych.

POLITYKA PBDiM Sp. z o.o.

Misją naszej firmy jest produkcja mas bitumicznych i betonowych oraz kompleksowe wykonywanie robót drogowych i mostowych, których jakość gwarantuje spełnienie wymagań klientów z uwzględnieniem troski o stan środowiska.

Strategicznym celem naszej firmy jest zbudowanie polskiej grupy kapitałowej będącej liderem w budowie dróg i mostów oraz ciągle ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko przy ciągłym doskonaleniu działań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Cel ten realizujemy przez:

- Dostosowanie firmy do zmieniających się warunków gospodarczych oraz do postępu technicznego i organizacyjnego.
- Precyzyjne planowanie, organizowanie i bezbłędne wykonywanie każdego zadania.
- Wykonywanie badań zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki profesjonalnej, metod badawczych i wymagań klienta.
- Informowanie dostawców i dzierżawców o przyjętych zasadach ochrony środowiska i BHP i zobowiązanie do ich przestrzegania.
- Stosowanie pełnowartościowych materiałów z odzysku do budowy dróg oraz technologii recyklingu nawierzchni.
- Prowadzenie robót drogowych w sposób pozwalający maksymalnie zredukować emisję zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzanych odpadów i hałasu.
- Przestrzeganie wymagań prawnych, norm i standardów związanych z całym zakresem działalności przedsiębiorstwa.
- Zaangażowanie wszystkich pracowników na rzecz realizowanej usługi i wyrobu dla klienta, poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy w przedsiębiorstwie oraz minimalizację tam gdzie jest to możliwe korzystania z zasobów środowiska.
- Dążenie do stałej poprawy stanu bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez zapobieganie wypadkom przy pracy, chorobom zawodowym oraz zdarzeniom potencjalnie wypadkowym.

Zarząd Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zapewnia niezbędne środki i zasoby do prawidłowego funkcjonowania zintegrowanego systemu zarządzania oraz zobowiązuje się do ciągłego jego doskonalenia a także aktualizowania aspektów środowiskowych i podejmowania dialogu ze społeczeństwem w zakresie oddziaływania firmy na środowisko. Niniejsza Polityka jest dostępna dla wszystkich zainteresowanych w internecie pod adresem www.pbdim.com.pl oraz w publikowanych deklaracjach środowiskowych, została także zakomunikowana wszystkim pracownikom Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o .

IV. Aspekty środowiskowe

Wpływ Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. na stan środowiska, czyli aspekty środowiskowe są na bieżąco identyfikowane, oceniane i weryfikowane przez Zespół Środowiskowy. Proces identyfikacji aspektów środowiskowych realizowany jest na podstawie analizy prowadzonej w przedsiębiorstwie działalności, stosowanych surowców i materiałów. Uwzględnia się także aspekty związane z pracą dostawców, podwykonawców i dzierżawców oraz aspekty pośrednie (np. pozyskiwanie surowców). Spośród wszystkich zidentyfikowanych aspektów w drodze oceny wybiera się te znaczące, których wpływy powinny zostać minimalizowane. Przy ocenie brane są pod uwagę kryteria takie jak: dotkliwość wpływu, skala oddziaływania, uciążliwość dla otoczenia, zgodność z prawem, możliwości techniczne i finansowe usprawnień oraz prawdopodobieństwo lub częstotliwość wystąpienia.

Znaczące aspekty środowiskowe działalności Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. można wyróżnić ze względu na prowadzoną działalność:

- Wykonywanie robót budowlanych.
- Prowadzenie procesów produkcyjnych.

Wszystkie aspekty środowiskowe działalności PBDiM Sp. z o.o. zostały zgrupowane i są to:

1. Emisja zanieczyszczeń do powietrza, co wpływa na intensyfikację efektu cieplarnianego, zakwaszenie środowiska, powstawanie smogu, powstawanie ozonu w troposferze („dziura ozonowa”), ograniczenie widzialności, powstawanie chorób dróg oddechowych u ludzi i zwierząt, niszczenie roślinności i materiałów.
2. Wytwarzanie odpadów, co przyczynia się do obciążania środowiska odpadami.
3. Zrzut ścieków, który wpływa na zanieczyszczanie gleby, wód podziemnych i powierzchniowych.
4. Zanieczyszczanie gleby, przyczyniając się w ten sposób do jej zanieczyszczenia.
5. Emisja hałasu i drgań, czego konsekwencją jest dyskomfort dla siedlisk ludzkich i zwierząt.
6. Korzystanie z zasobów naturalnych, co przyczynia się do ich wyczerpywania np. ropa naftowa.
7. Aspekty związane z pracą podwykonawców, dostawców, dzierżawców i najemców.

Pełna lista zidentyfikowanych aspektów środowiskowych dostępna jest dla osób zainteresowanych w dziale ochrony środowiska Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o..

V. Cele środowiskowe 2007

Do realizacji celów środowiskowych w Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. służą określone w czasie zadania środowiskowe. Cele i zadania środowiskowe są mierzalne oraz możliwa jest weryfikacja ich realizacji.

Podczas ustanawiania i przeglądu celów w PBDiM Sp. z o.o. uwzględnia się wymagania prawne i inne, znaczące aspekty środowiskowe, zagadnienia technologiczne, możliwości finansowe i operacyjne, interes Spółki oraz punkt widzenia zainteresowanych stron.

Szczegółowo sposób postępowania opisuje procedura P/15 – Cele, zadania i program zarządzania.

W roku 2006 określono do realizacji 5 celów środowiskowych, t.j.:

1. Zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych, powierzchniowych substancjami niebezpiecznymi.

Realizacja – wymiana zbiorników magazynowych paliw na zbiorniki dwu-płaszczowe; montaż separatorów substancji ropopochodnych. Budowa utwardzonych i szczelnych dróg komunikacyjnych w ORD Lublin.

2. Zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska ściekami socjalnymi.

Realizacja – Modernizacja kanalizacji sanitarnej na terenie bazy przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Maz; uregulowanie statusu z zakładem poligraficznym korzystającym z naszej wewnątrz zakładowej sieci kanalizacji sanitarnej.

3. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Realizacja – Zmiana systemu opałowego z oleju opałowego na gaz w otaczarkach (Stanisławów, Osieck).

4. Zmniejszenie strat wody do 300 l / ekstrakcję.

Realizacja – Wprowadzanie zamkniętego cyklu chłodzenia w ekstraktorze (Stanisławów).

5. Stosowanie materiałów z odzysku w procesie budowy i remontów dróg.

Realizacja – Zakup kruszarki stożkowej (ORD Osieck).

VI. Realizacja celów środowiskowych w 2006

Wdrożony system zarządzania środowiskowego zwiększa nacisk na działania prośrodowiskowe poprzez opracowywane i wdrażane do realizacji cele i zadania środowiskowe. Realizacja celów środowiskowych w roku 2006 i osiągnięty efekt przedstawiono w poniższej tabeli nr 1:

Czego cel dotyczył	Stopień realizacji	Osiągnięty efekt
Oszczędność wody	Wprowadzenie zamkniętego cyklu chłodzenia w ekstraktorze laboratoryjnym w ORD Osieck. Na rok 2007 ustalono że zamknięty cykl chłodzenia zostanie wprowadzony w ORD Stanisławów. Wykonano modernizację hydroforni w KST	Oszczędność wody do 300 l / ekstrakcję. Wyeliminowanie niepotrzebnych strat wody.
Zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia gleby i wód podziemnych, powierzchniowych substancjami niebezpiecznymi	<u>W ramach realizacji celu wykonano:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizację 2 zbiorników na paliwo w KST na zbiorniki dwupłaszczowe z ciągłym monitoringiem i sygnalizacją przecieku, ▪ Zmieniono wylot wód opadowych do rowu melioracyjnego przy dyżurce w ORD Stanisławów, ▪ Likwidacja drewnianego budynku magazynowego olei przepracowanych w ORD Osieck. 	Zmniejszono ryzyko zanieczyszczenia środowiska olejami, paliwem i innymi substancjami niebezpiecznymi.
	<i>Zadania dotyczące montażu separatora przy wiacie w ORD Osieck i budowa dróg komunikacyjnych w ORD Lublin przełożono odpowiednio na rok 2007 i 2008.</i>	<i>Zadania zostały ujęte w celach na kolejne lata.</i>
Zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska ściekami socjalnymi	Wykonano montaż przydomowej oczyszczalni ścieków w ORD Osieck.	Montaż oczyszczalni pozwolił na wyeliminowanie szamba jako odbiornika ścieków.
	<i>Realizacja zadania dotyczącego modernizacji kanalizacji socjalnej na odcinku od malarni do stacji paliw została przełożona na rok 2007.</i>	<i>Zadanie ujęte w celach do realizacji w roku 2007.</i>
	<i>Uregulowanie statusu z zakładem poligraficznym Żelazo przesunięto na rok 2007.</i>	<i>Uregulowano status korzystania z kanalizacji socjalnej.</i>
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza	<u>W ramach realizacji celu wykonano:</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wymianę 4 samochodów dostawczych napędzanego etyliną na samochody spełniające min. wymagania normy EURO II, ▪ Likwidację kuźni w KST. 	Zmniejszono zakres korzystania ze środowiska – zmniejszona emisja zanieczyszczeń z transportu.

Dokończenie tabeli na str. 17

Stosowanie materiałów z odzysku w procesie budowy i remontów dróg	<u>W ramach realizacji celu wykonano:</u> <ul style="list-style-type: none">▪ Poddano odzyskowi poprzez kruszenie 2000 Mg odpadów gruzu, betonu i sfrezowanej (zdjętej) starej nawierzchni asfaltowej.▪ Zakupiono i wdrożono do stosowania nowoczesne remonterzy.▪ Zakupiono recykler WR 2000 do recyklingu na zimno starych nawierzchni asfaltowych (zakup został współfinansowany ze środków UE).	Realizacja celu pozwoliła na zwiększenie udziału materiałów z odzysku w procesie budowy dróg. Założono, że dzięki wdrożeniu do stosowania recyklera WR 2000 uzyska się efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości wytwarzanego odpadu: gruzu betonowego o 3940, 8 Mg i kory asfaltowej o 1712,5 Mg w roku 2007.
---	---	--

VII. Zestawienie danych korzystania ze środowiska

Emisja zanieczyszczeń do powietrza

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. posiada decyzje administracyjne pozwalające na emitowanie zanieczyszczeń z:

- Produkcji mas bitumicznych,
- Produkcji mas betonowych (betonów),
- Malowania,
- Spawania,
- Pracy kotłowni olejowej,
- Stolarni.

Pozwolenia wydane są dla każdej z lokalizacji baz produkcyjnych mas bitumicznych, betonów oraz dla bazy transportowej i naprawczej samochodów i maszyn (KST) zlokalizowanej przy siedzibie firmy w Mińsku Mazowieckim ul. Kolejowa 28.

Na posiadane w użytkowaniu Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. instalacje oraz prowadzone procesy nie został nałożony ustawowy obowiązek wykonywania ciągłych lub okresowych pomiarów wielkości emisji. Z troski o stan środowiska Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zleca okresowo prowadzenie pomiarów emisji zanieczyszczeń tak aby zminimalizować ryzyko wystąpienia emisji ponad normatywnej.

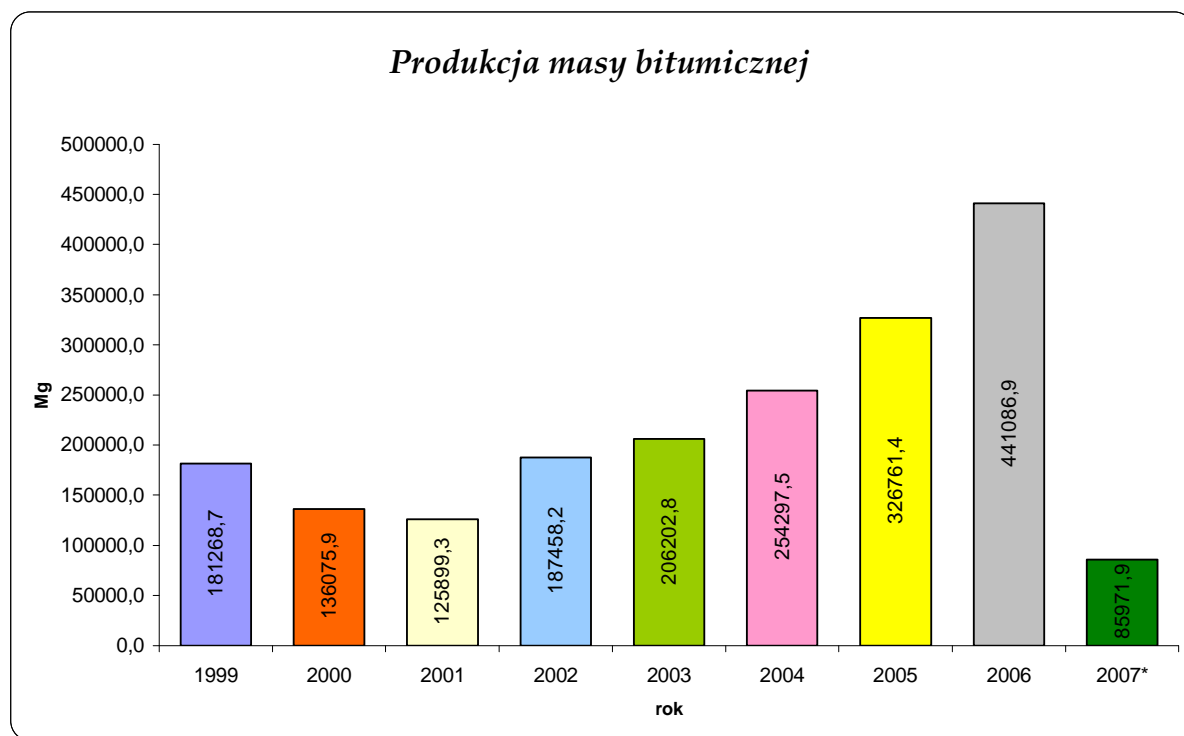
Na bieżąco wielkości emisji monitorowana jest z wykorzystaniem wskaźników znajdujących się w „Operacie ochrony powietrza” na podstawie ilości wyprodukowanych

wyrobów (masa bitumiczna, beton), ilości zużytych surowców (olej napędowy, olej opałowy, gaz ziemny, benzyna) oraz ilości zużytych materiałów (farba, elektrody).

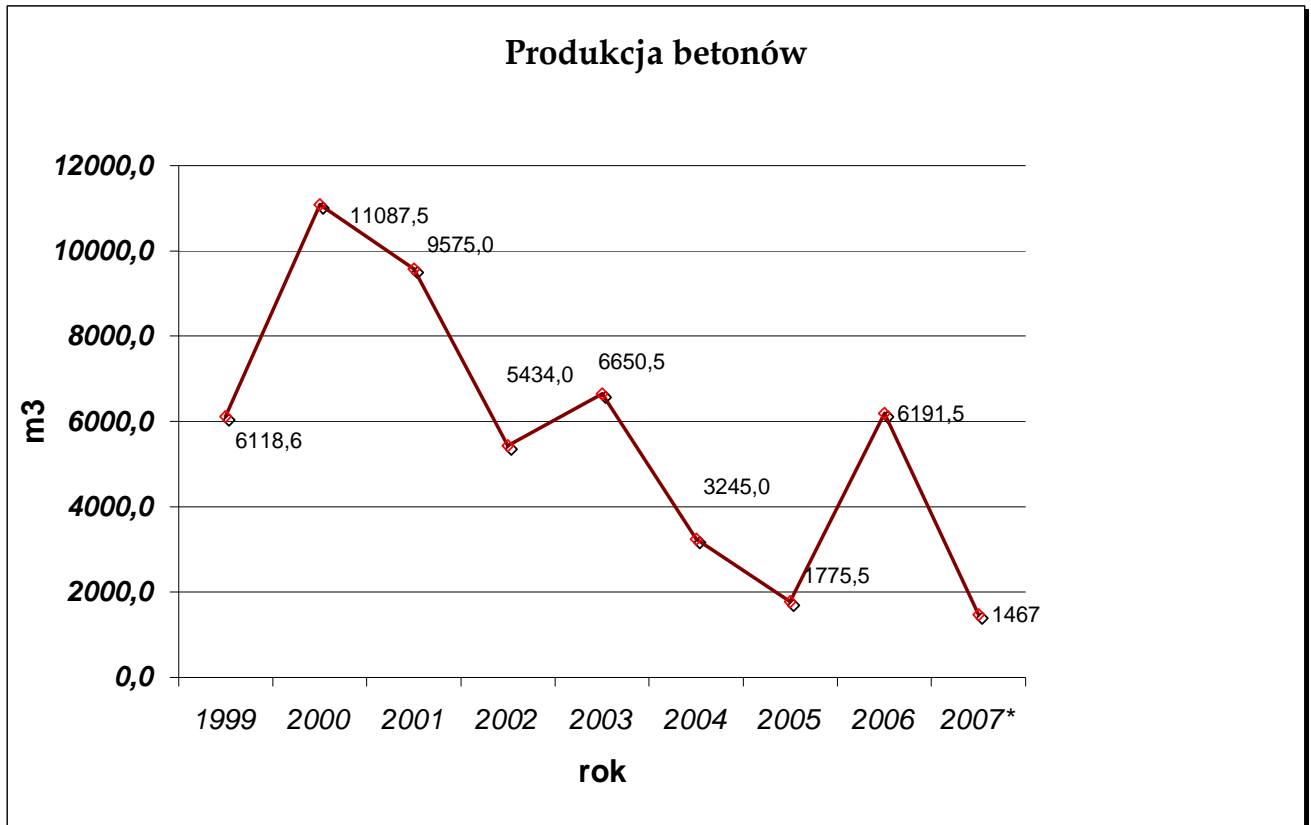
Do produkcji masy bitumicznej Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. wykorzystuje nowoczesne wytwórnie mas bitumicznych: w Stanisławowie z otaczarką AMMANN-160 o wydajności 160 Mg/h, w Osiecku z otaczarką AMMANN-ECO 120 o wydajności 120 Mg/h oraz w Lublinie z otaczarką AMMANN GLOBAL 160 QUICK o wydajności 160 Mg/h. W roku 2007 wybudowano dwie nowe wytwórnie mas bitumicznych: AMMANN 160 w miejscowości Podlechy, powiat kętrzyński oraz Benninghoven Concept TBA 160/240 U w Nowym Dworze Mazowieckim. Uruchomienie planowane jest w 3 kwartale 2007 roku, po uzyskaniu wszystkich wymaganych prawem decyzji środowiskowych.

Węzły betoniarskie zlokalizowane są w Stanisławowie i Osiecku, a produkcja docelowa wynosi do 30000 m³betonu na rok.

W roku 2006 Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. wyprodukowało 441.086,90 Mg masy bitumicznej co stanowi 34 % wzrost produkcji w stosunku do roku 2005. Pierwszy raz od roku 2003 zanotowano wzrost produkcji betonów (wyprodukowano 6191,5 m³).

* Dane za pierwszą połowę roku

* Dane za pierwszą połowę roku

Bilans materiałowy produkcji masy bitumicznej

W roku 2004 do produkcji (254.297,5 Mg) masy bitumicznej użyto:

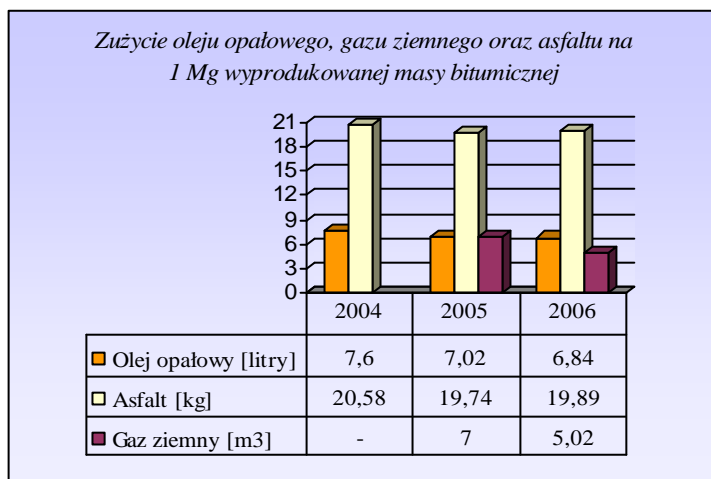
- 228872,24 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 1.935.112,5 l oleju opałowego,
- 12354,91 Mg asfaltu.

W roku 2005 do produkcji (326.761,4 Mg) masy bitumicznej użyto:

- 305.450,1 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 2.294.650,1 l oleju opałowego,
- 16545,81 Mg asfaltu.

W roku 2006 zużyto do produkcji (441.086,9 Mg) masy bitumicznej:

- 370.742,9 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 2.629.049,0 l oleju opałowego,
- 436.730 m³ gazu ziemnego,
- 22.176,01 Mg asfaltu.

Komentarz

Zużycie gazu odnosi się wyłącznie do wytwórni mas bitumicznych w ORD Lublin, która w 2006 roku wyprodukowała 86993,5 Mg mas bitumicznych. Wzrost ilości zużywanego asfaltu mieści się w granicach norm i jest spowodowane zmniejszeniem ilości wypełniaczy (mączka wapienna, pyły) w wyrobie gotowym. O składzie masy bitumicznej decyduje klient.

Bilans materiałowy produkcji betonów:

W roku 2004 do produkcji (3245,0 m³) betonów zużyto:

- 6751,778 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 677,38 Mg cementu.

W roku 2005 do produkcji (1775,5 m³) betonów zużyto:

- 3922,54 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 398,26 Mg cementu.

W roku 2006 do produkcji (6191,5 m³) betonów zużyto:

- 13.261,67 Mg kruszyw, grysów, piasków, pospółki,
- 919,25 Mg cementu.

Komentarz

Wzrost wykorzystanych surowców jest związane ze znacznym wzrostem produkcji betonów w porównaniu do lat ubiegłych.

Tabela 2. Zużycie energii elektrycznej w 2006 r.

Jednostka PBDiM Sp. z o.o.	Zużycie w roku 2006 [MWh]	Zużycie w roku 2005 [MWh]	Zużycie w roku 2004 [MWh]
ORD Osieck	498	595	502
ORD Stanisławów	602	650	591
ORD Lublin	276	160,6	226
Ul. Kolejowa 28 (biuro i KST)	104	95	109
Razem	1734	1500,6	1428

Komentarz

Wzrost zużycia energii elektrycznej w ORD Lublin jest spowodowane ponad 20 % wzrostem produkcji mas bitumicznych. Wzrost zużycia na bazie przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Maz. wynika ze zwiększonego czasu pracy przy remontach maszyn, co jest wynikiem większej ilości robót drogowych. Spadek zużycia w ORD Osieck wynika z wprowadzenia szczegółowego (poprzez podlicznik) sposobu rozliczania energii przez dzierżawcę części terenu.

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA Z PRODUKCJI MASY BITUMICZNEJ

Produkcja mas bitumicznych prowadzona jest w bazach produkcyjnych ORD Stanisławów przy ul. Polnej 57, ORD Osieck przy ul. Kolejowej 1 oraz w ORD Lublin przy ul. Mełgiewskiej 38 B. Produkowane mieszanki mineralno-asfaltowe (masy bitumiczne) wykorzystywane są jako warstwy nośne dróg kołowych, ciągów pieszych, parkingów, nawierzchni boisk i lotnisk.

Tabela 3. Zestawienie dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza z produkcji masy bitumicznych.

Rodzaj emitowanych zanieczyszczeń	Dopuszczalna łączna wielkość emisji zanieczyszczeń z wytwórni mas bitumicznych							
	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie		Oddział Robót Drogowych w Osiecku		Oddział Robót Drogowych w Lublinie		Wytwórnia Podlechy	
	kg/h	Mg/a	kg/h	Mg/a	kg/h	Mg/a	kg/h	Mg/a
Dwutlenek siarki (SO ₂)	6,541	12,895	4,598	8,519	6,607	0,272	7,7672	9,709
Tlenki azotu w przeliczeniu na NO ₂	13,038	29,988	9,165	19,810	17,752	3,278	6,8134	8,817
Tlenek węgla (CO)	0,679	1,562	0,477	1,032	0,680*	0,245*	0,6813	0,822
Pyły	1,866	3,788	1,525	2,938	1,13*	1,271*	3,8273	4,691
Węglowodory aromatyczne (WWA)	0,00142	0,001296	0,00098	0,000001778	0,00004*	0,000830*	0,0354	0,00186768
Benzo/a/piren	9,28 · 10 ⁻⁶	1,74 · 10 ⁻⁸	6,38 · 10 ⁻⁶	0,00000177	7,04 · 10 ⁻⁶	3,168 · 10 ⁻⁶	0,000001440	2,88 · 10 ⁻⁹

* w pozwoleniu na emisję zanieczyszczeń do powietrza nie określono tych rodzajów gazów lub pyłów, które wprowadzone do powietrza nie powodują przekroczenia 10% dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu. Przedstawiony, więc został wskaźnik operacyjny wynikający z maksymalnej produkcji oraz wskaźnika podanego w tabeli 4.

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. nie jest zobowiązane do prowadzenia ciągłego lub okresowego monitoringu emisji zanieczyszczeń (podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 czerwca 2003 r. w sprawie określenia wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji – Dz.U.110 poz.1057).

Tabela 4. Porównanie wskaźników emisji zanieczyszczeń do powietrza na 1 Mg wyprodukowanej masy bitumicznej w poszczególnych oddziałach produkcyjnych.

Rodzaj emitowanych zanieczyszczeń	Wskaźniki emisji zanieczyszczeń do powietrza przy 1 Mg wyprodukowanej masy bitumicznej				
	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie	Oddział Robót Drogowych w Osiecku	Oddział Robót Drogowych w Lublinie		Wytwórnia Podlechy
	kg/Mg*	kg/Mg*	kg/Mg*	kg/Mg**	kg/Mg*
Dwutlenek siarki (SO ₂)	0,0438	0,0426	0,0670	0,000332	0,19418
Tlenki azotu w przeliczeniu na NO ₂	0,099960	0,0991	0,156	0,0282	0,17634
Tlenek węgla (CO)	0,005207	0,00516	0,0081	0,00224	0,01644
Pył krzemowy	0,012570	0,0146	0,0126	0,0126	0,09368
Pył wapienny	0,00005	0,00005	0,00195	0,0000726	0,00014
Węglowodory aromatyczne – naftalen	$7,9 \cdot 10^{-10}$	$8,1 \cdot 10^{-8}$	$7,5 \cdot 10^{-6}$	$7,23 \cdot 10^{-8}$	$3,7296 \cdot 10^{-5}$
Węglowodory aromatyczne – fenol	$8,1 \cdot 10^{-9}$	$7,9 \cdot 10^{-10}$	$1,45 \cdot 10^{-6}$	$5,2 \cdot 10^{-8}$	$2,7576 \cdot 10^{-6}$
Benzo/a/piren	$5,8 \cdot 10^{-11}$	$8,85 \cdot 10^{-9}$	$3,3 \cdot 10^{-11}$	$1,0 \cdot 10^{-11}$	$5,76 \cdot 10^{-11}$

* produkcja z wykorzystaniem oleju opałowego

** produkcja z wykorzystaniem gazu ziemnego

Tabela 5. Wyemitowane zanieczyszczenia z produkcji mas bitumicznych w roku 2006 obliczone na podstawie wskaźników podanych w tabeli 4 oraz wielkości produkcji.

Rodzaj emitowanych zanieczyszczeń	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie *	Oddział Robót Drogowych w Osiecku*	Oddział Robót Drogowych w Lublinie**
	Wielkość produkcji 207.446,5 Mg	Wielkość produkcji 146.646,9 Mg	Wielkość produkcji 86.993,5 Mg
	[Mg]	[Mg]	[Mg]
Dwutlenek siarki (SO ₂)	9,087	6,247	0,029
Tlenki azotu w przeliczeniu na NO ₂	20,736	14,533	2,453
Tlenek węgla (CO)	1,080	0,757	0,195
Pył krzemowy	2,608	2,141	1,096
Pył wapienny	0,0104	0,007	0,006
Węglowodory aromatyczne – naftalen	$1,64 \cdot 10^{-7}$	$1,188 \cdot 10^{-5}$	$6,29 \cdot 10^{-6}$
Węglowodory aromatyczne – fenol	$1,68 \cdot 10^{-6}$	$1,158 \cdot 10^{-7}$	$4,52 \cdot 10^{-6}$
Benzo/a/piren	$1,2 \cdot 10^{-8}$	$1,298 \cdot 10^{-6}$	$8,7 \cdot 10^{-10}$

Tabela 6. Wyemitowane zanieczyszczenia z produkcji mas bitumicznych w I połowie 2007 roku obliczone na podstawie wskaźników podanych w tabeli 4 oraz wielkości produkcji.

Rodzaj emitowanych zanieczyszczeń	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie *	Oddział Robót Drogowych w Osiecku*	Oddział Robót Drogowych w Lublinie**
	Wielkość produkcji 28808,5 Mg [Mg]	Wielkość produkcji 49615,4 Mg [Mg]	Wielkość produkcji 7548 Mg [Mg]
Dwutlenek siarki (SO ₂)	1,262	2,114	0,002
Tlenki azotu w przeliczeniu na NO ₂	2,880	4,917	0,213
Tlenek węgla (CO)	0,151	0,256	0,017
Pył krzemowy	0,362	0,724	0,095
Pył wapienny	0,0014	0,002	0,00054
Węglowodory aromatyczne – naftalen	$2,28 \cdot 10^{-8}$	$4,02 \cdot 10^{-6}$	$5,46 \cdot 10^{-7}$
Węglowodory aromatyczne – fenol	$2,33 \cdot 10^{-7}$	$3,92 \cdot 10^{-8}$	$3,92 \cdot 10^{-7}$
Benzo/a/piren	$1,67 \cdot 10^{-9}$	$4,39 \cdot 10^{-7}$	$7,55 \cdot 10^{-11}$

* produkcja z wykorzystaniem oleju opałowego

** produkcja z wykorzystaniem gazu ziemnego

Komentarz

Wielkość emisji obliczono na podstawie teoretycznych wskaźników podanych w tabeli 4. W zestawieniu nie ma wytwórni w Podlechach, ponieważ jej uruchomienie planowane jest w 3 kwartale 2007 roku

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA Z PRODUKCJI BETONÓW

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. produkuje betony w Oddziale Robót Drogowych w Stanisławowie przy ul. Polnej 57 oraz w Oddziale Robót Drogowych w Osiecku przy ul. Kolejowej 1. Produkowane betony wykorzystywane są głównie jako ławy pod krawężniki podbudowy pod chodniki.

Tabela 7. Zestawienie dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza z produkcji betonów.

Emitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie		Oddział Robót Drogowych w Osiecku	
	kg/h	Mg/a	kg/h	Mg/a
Pył cementowy	0,25	0,00172	0,05	0,0019

Tabela 8. Porównanie wskaźników emisji zanieczyszczeń do powietrza na 1 Mg wyprodukowanego betonu w poszczególnych oddziałach produkcyjnych.

Emitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów	Wskaźniki emisji zanieczyszczeń do powietrza przy 1 Mg wyprodukowanego betonu	
	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie	Oddział Robót Drogowych w Osiecku
	kg/Mg	kg/Mg
Pył cementowy	0,000115	0,000132

Tabela 9. Wyemitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów w roku 2006.

Emitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie	Oddział Robót Drogowych w Osiecku
	<i>Wielkość produkcji</i> 6121,5 m ³ (ok. 13.467,3 Mg)	<i>Wielkość produkcji</i> 70 m ³ (ok. 154,0 Mg)
	[Mg]	[Mg]
Pył cementowy	0,0015	2,03 · 10 ⁻⁵

Tabela 10. Wyemitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów w I połowie 2007 r.

Emitowane zanieczyszczenia z produkcji betonów	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie	Oddział Robót Drogowych w Osiecku
	<i>Wielkość produkcji</i> 1439,0 m ³ (ok. 3165,8 Mg)	<i>Wielkość produkcji</i> 28 m ³ (ok. 61,6 Mg)
	[Mg]	[Mg]
Pył cementowy	0,00036	8,1 · 10 ⁻⁶

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ Z PROCESU MALOWANIA

W Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. prowadzi się malowanie metodą natryskową wyłącznie na potrzeby własne. Malowane są pojazdy i maszyny robocze oraz tymczasowe znaki drogowe. Proces malowania wykonywany jest w Kierownictwie Sprzętowo – Transportowym (KST) przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Mazowieckim. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza prowadzone jest poprzez zastępowanie farb konwencjonalnych farbami ekologicznymi – wodorozcieńczalnymi, które zawierają około 85 % mniej lotnych związków organicznych.

Tabela 11. Wyemitowane zanieczyszczenia z procesu malowania w latach 2004 – 2007.

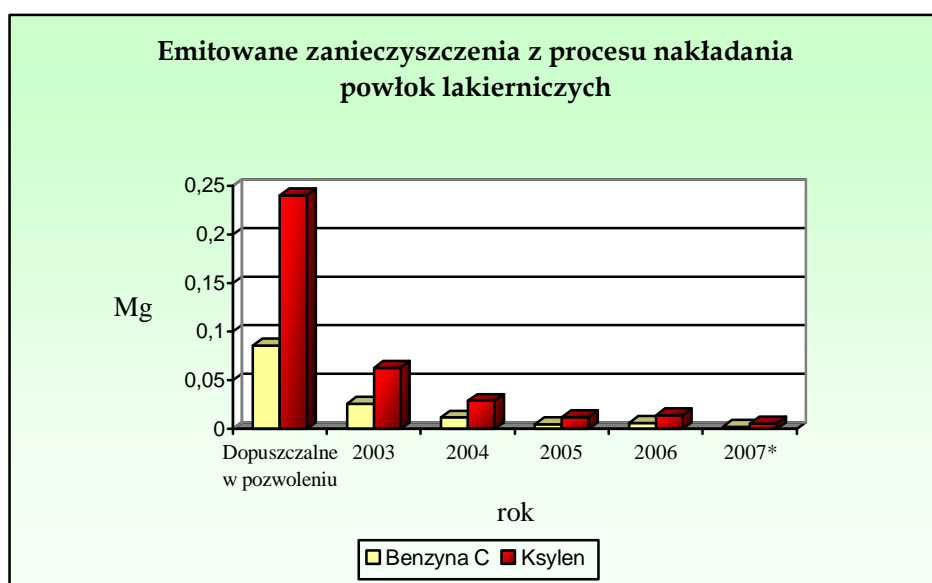
Emitowane zanieczyszczenia z procesu nakładania powłok lakierniczych	Dopuszczalna wielkość emisji w Mg/rok	Emitowane zanieczyszczenia w Mg/rok			
		2004 r	2005 r	2006 r	2007*
Węglowodory alifatyczne (benzyna C)	0,08600	0,0119	0,005	0,006	0,0023
Ksilen	0,24055	0,029	0,012	0,014	0,0056

Komentarz:

W roku 2003 zużyto do malowania 714,68 kg farb konwencjonalnych, rok później ponad połowę mniej czyli 329,3 kg. W roku 2005 zużyto ok. 140 kg farby, zaś w 2006 166 kg.

Wprowadzone do powszechnego stosowania od 2004 r farby „ekologiczne”- wodorozpuszczalne pozwoliły wyeliminować emisję lotnych związków organicznych takich jak (alkohol butylowy, octan etylu, toluen).

Obliczenia emisji zanieczyszczeń z procesu malowania prowadzi się poprzez ilość zużytych do malowania farb i obliczonego współczynnika emisyjnego.

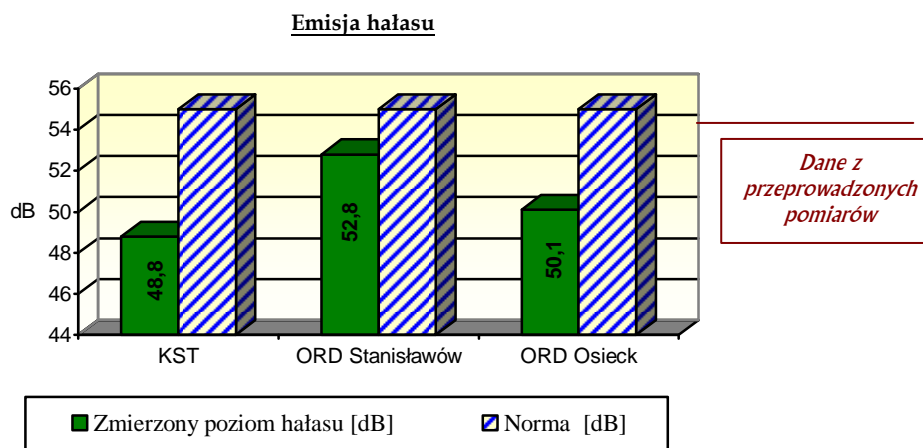

* Dane za pierwszą połowę roku

Hałas

Źródłami emisji hałasu w Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. są przede wszystkim wykorzystywane przy budowie i remontach dróg środki transportu (samochody ciężarowe) i maszyny robocze, przy produkcji mas bitumicznych – wytwórnie mas bitumicznych (otaczarka), mas betonowych (węzeł betoniarski). Hałas emitowany jest także w trakcie prowadzenia napraw pojazdów i maszyn, spawania i malowania prowadzonych w Kierownictwie Sprzętowo – Transportowym przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Mazowieckim. Przepisy prawne zobowiązują przedsiębiorstwa do nie przekraczania maksymalnych poziomów hałasu 55 dB dla pory dziennej i 45 dB dla pory nocnej w obrębie zajmowanego terenu. Prowadzone w roku 2004 i 2005 na terenie KST przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Mazowieckim i baz produkcyjnych w Stanisławowie i Osiecku pomiary nie wykazały przekroczeń w emisji hałasu. Nie wykonano pomiarów hałasu na terenie bazy produkcyjnej w Lublinie ze względu na lokalizację wytwórni w dzielnicy przemysłowej w tym także bezpośrednie sąsiedztwo linii kolejowej oraz fakt iż instalacja do produkcji mas bitumicznych przy ul. Mełgiewskiej 38 B w Lublinie jest urządzeniem nowym pracującym od maja 2004 roku dla której sporządzano raport o oddziaływaniu na środowisko uwzględniającym także oddziaływanie hałasu.

Zabezpieczenie przed nadmierną emisją hałasu prowadzone jest poprzez regularnie powiększane tereny zielone na bazach produkcyjnych, skracanie czasu emisji – racjonalne planowanie wykonywanych działań oraz nadzorowanie stanu technicznego pojazdów i maszyn, tak aby podczas wykonywanych remontów i budowy dróg były jak najmniej uciążliwe dla mieszkańców.

Komentarz

W roku 2006 nie wykonywano pomiarów hałasu. Nie zanotowano do tej pory skarg na emitowany hałas na bazach produkcyjnych oraz w trakcie realizacji robót na budowach.

Wytwarzanie odpadów

Gospodarka odpadami w Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. prowadzona jest w oparciu o zatwierdzone programy i wydane decyzje administracyjne. Źródłem powstawania w PBDiM Sp. z o.o. odpadów jest przede wszystkim: produkcja mas bitumicznych i betonowych, konserwacja i naprawa pojazdów i maszyn, okresowe czyszczenie separatora, bieżąca praca zakładu (prace administracyjno – biurowe).

Zidentyfikowano następujące odpady niebezpieczne:

- Odpadowe oleje (smarowe i hydrauliczne),
- Zużyte lampy oświetleniowe zawierające rtęć,
- Zużyte czyściwo, rękawice ochronne, odzież robocza, sorbenty,
- Filtry paliwa,
- Filtry oleju,
- Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych,
- Mieszanina odpadów z płaskowników i z odwadniania oleju w separatorach,
- Zużyte lub nie nadające się do użytkowania pojazdy,
- Lampy zawierające rtęć,
- Zużyte akumulatory kwasowe,
- Odpadowe płyny hamulcowe,
- Asphalt po ekstrakcji (po badaniach mas bitumicznych).

Wytwarzane są także odpady inne niż niebezpieczne takie jak:

- Zużyte filtry powietrza,
- Metale żelazne i nieżelazne,
- Tworzywa sztuczne,
- Opakowania po napojach (z tworzyw i szklane),
- Makulatura i opakowania papierowe,
- Odpady pospawalnicze,
- Odpady destruktu beton, asphalt,
- odpady urządzeń elektronicznych i sprzętu elektronicznego,

- Odpady metali z rozbiórek obiektów drogowych.

Odpady z remontów, budowy obiektów drogowych (destrukta asfaltowy i betonowy) poddawany jest w Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. odzyskowi poprzez kruszenia a następnie wykorzystywany przy budowie i remontach dróg.

Wdrażane systematycznie procedury selektywnego zbierania wytwarzanych odpadów, pozwoliły uzyskać efekt zmniejszenia ilości odpadów niesegregowanych (komunalnych) na rzecz odpadów poddawanych odzyskowi np. makulatura, złom, przepracowane oleje.

Tabela 12. Ilość wytworzonych i poddanych odzyskowi odpadów w roku 2006

	Oddział Robót Drogowych w Stanisławowie	Oddział Robót Drogowych w Osiecku	Oddział Robót Drogowych w Lublinie	Kierownictwo Sprzętowo Transportowe	Siedziba PBDiM Sp. z o.o. – ul. Kolejowa 28 w Mińsku Mazowieckim
	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]	[Mg]
Wytworzone odpady niebezpieczne	5,305	2,393	0,148	36,471	0
Określone w pozwoleniu	20,07	7,615	4,26	101,9	0
Wytworzone odpady inne jak niebezpieczne	2,157	1,131	20,53	6,755	0,372
Określone w pozwoleniu	14,85	35002,58	25,821	30,00	5,200
Odzysk magazynowanych odpadów gruzu betonowego i kory asfaltowej *	2880,0	2103,0	Nie dotyczy		
Określone w pozwoleniu	30.000,0	15.000,0	Nie dotyczy		

Komentarz

* Odpady pochodzące z rozbiórki obiektów drogowych (gruz betonowy, sfrezowana kora asfaltowa) poddawane są odzyskowi przez kruszenie i segregowane na poszczególne frakcje. Elementy zbrojeniowe takie jak np. pręty przekazywane są do „skupu metali”, natomiast kruszywo wykorzystywane jest jako podbudowa na dolne warstwy drogi lub jako materiał na pobocza.

Określone w pozwoleniach na wytwarzanie odpadów ilości dla poszczególnych grup (wymienionych na stronie 28 i 29) i lokalizacji nie zostały przekroczone.

Gospodarka wodno-ściekowa

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zaopatrywane jest w wodę zarówno z własnych ujęć wody podziemnej jak i z sieci wodociągów miejskich. Wyjątek stanowi ORD Osieck, który posiada wodę wyłącznie z ujęcia własnego.

W ORD Stanisławów i Osieck zrzut wód opadowych odbywa się do rowów melioracyjnych, zaś w KST i ORD Lublin do kanalizacji miejskiej. W każdym przypadku wody opadowe zostają podczyszczane w separatorach substancji ropopochodnych, których stan jest okresowo sprawdzany zgodnie ze stosownymi instrukcjami.

Pobór wód i odprowadzanie wód opadowych prowadzone jest na podstawie posiadanych decyzji pozwalających na prowadzenie tego typu działań.

Ścieki socjalne w oddziałach robót gromadzone są w szczelnych bezodpływowych zbiornikach, a następnie wywożone wyłącznie przez uprawnione firmy. Ścieki z budynków przy ul. Kolejowej 28 w Mińsku Mazowieckim odprowadzane są do kanalizacyjnej miejskiej i są one na bieżąco kontrolowane.

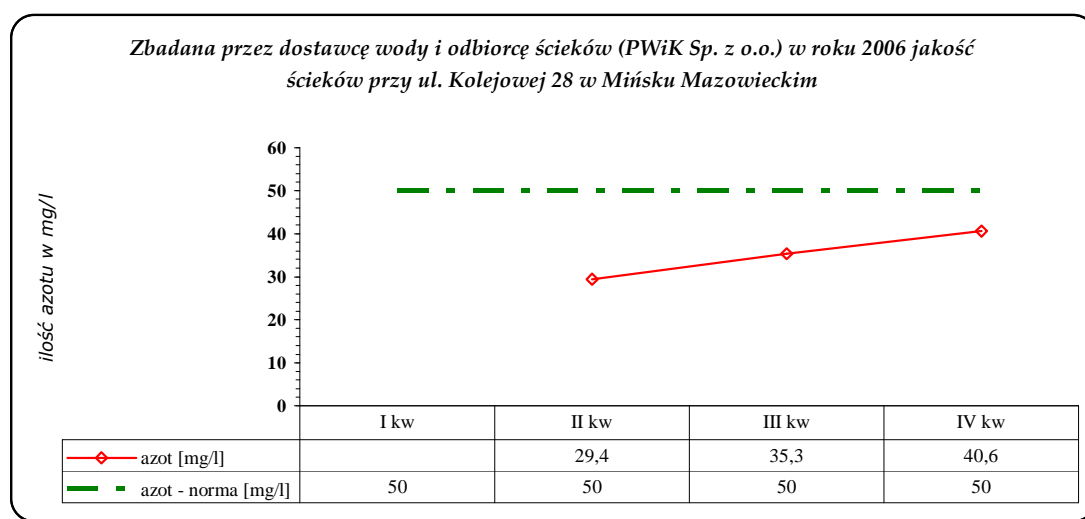

Tabela 13. Zużycie wody w latach 2004 – 2006

Jednostka PBDiM Sp. z o.o.	Zużycie w roku 2006 [m ³]	Zużycie w roku 2005 [m ³]	Zużycie w roku 2004 [m ³]
ORD Osieck	1313	1046	704
ORD Stanisławów	1959	1787	1493
ORD Lublin	1512	799	461
Ul. Kolejowa 28 Mińsk Maz.	1525	1092	3944
Razem	6309	4724	6813

Komentarz

Zwiększone zużycie wody w bazach produkcyjnych związane jest ze zwiększeniem ilości wykonywanych robót drogowych (wykorzystywanie wody przez maszyny drogowe między innymi walce przy zagęszczeniach).

Gleba

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. posiada zgłoszone właściwym organom stacje paliw, które wykorzystywane są wyłącznie do użytku własnego.

Tabela 14. Wykaz zbiorników paliw PBDiM Sp. z o.o.

Lokalizacja zbiorników	Pojemność zbiornika/ów w [m ³] i jego przeznaczenie	Rodzaj zbiornika/ów	Monitoring
ORD Osieck – ul. Kolejowa 1 Osieck	3 zbiorniki o poj. 20 m ³ każdy – stacja paliw, 1 zbiornik o poj. 20 i 50 m ³ – na olej opałowy dla potrzeb wytwórni mas bitumicznych.	Stalowe zbiorniki podziemne jednopłaszczkowe zabezpieczone przed korozją.	Ciągły poprzez prowadzone pomiary. Okresowo wykonuje się próby szczelności.
ORD Stanisławów – ul. Polna 57 Stanisławów	1 zbiornik o poj. 10 m ³ i 1 o poj. 20 m ³ – stacja paliw, 1 zbiornik o poj. 50 m ³ – na olej opałowy dla potrzeb wytwórni mas bitumicznych.	1 zbiornik o poj. = 20 m ³ stalowy podziemny dwupłaszczkowy, pozostałe podziemne jednopłaszczkowe zabezpieczone przed korozją.	W przypadku zbiornika dwupłaszczkowego monitoring komputerowy z powiadomieniem o wycieku. Ciągły poprzez prowadzone pomiary. Okresowo wykonuje się próby szczelności.
ORD Lublin – ul. Mełgiewska 38 B Lublin	1 zbiornik o poj. 30 m ³ – na olej opałowy dla potrzeb wytwórni mas bitumicznych.	Stalowy naziemny dwupłaszczkowy.	Ciągły poprzez system monitoringu i powiadomienia o wycieku.
Kierownictwo Sprzętowo – Transportowe ul. Kolejowa 28 Mińsk Mazowiecki	2 zbiorniki o poj. 20 m ³ każdy, 1 zbiornik o poj. 10 m ³ dla potrzeb stacji paliw.	1 zbiornik o poj. = 20 m ³ i 10 m ³ – stalowe podziemne dwupłaszczkowe, 1 zbiornik o V = 20 m ³ – podziemny jednopłaszczkowy stalowy (wyłączony z eksploatacji).	Ciągły poprzez komputerowy system monitoringu i powiadomienia o wycieku.
Kierownictwo Sprzętowo – Transportowe ul. Kolejowa 28 Mińsk Mazowiecki	4 zbiorniki o poj. 2 m ³ każdy dla potrzeb kotłowni olejowej.	Jednopłaszczkowe wykonane z polipropylenu o wysokiej gęstości ustawione w szczelnej wannie w kotłowni.	Ciągły poprzez prowadzone pomiary i oględziny .
Wytwórnia Podlechy, gmina Korsze, powiat kętrzyński	1 zbiornik o poj. 40 m ³ – na olej opałowy dla potrzeb wytwórni mas bitumicznych.	Stalowy naziemny dwupłaszczkowy.	Ciągły poprzez system monitoringu i powiadomienia o wycieku.

Na początku 2006 roku wdrożono zadania mające na celu zastąpienie zbiorników jednopłaszczkowych na zbiorniki dwupłaszczkowe z ciągłym monitoringiem

i powiadomieniem o wycieku. Wszelkie prace naprawcze i konserwacyjne pojazdów, maszyn a także magazynowanie preparatów i substancji niebezpiecznych prowadzone jest w sposób możliwie maksymalny pozwalający ochronić glebę i ekosystemy wodne przed zanieczyszczeniem. W magazynach substancji niebezpiecznych i odpadów stosowane są tace i wanny ochronne, drogi i parkingi wykonano ze szczelnej nawierzchni bitumicznej a odprowadzane z nich wody opadowe podczyszczane są w separatorach. Wdrożono procedury i środki zapobiegawcze w razie stwierdzenia wycieku substancji niebezpiecznej. Załoga Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. wykonuje okresowe ćwiczenia postępowania w razie wystąpienia sytuacji awaryjnej np. wycieku paliw.

VIII. Zgodność z prawem

Procesy produkcyjne oraz prowadzone działania przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. wykonywane są z uwzględnieniem wszystkich obowiązujących wymagań prawnych ochrony środowiska. Ustalona została procedura okresowej oceny spełniania wymagań prawnych oraz określono kryteria operacyjne działalności PBDiM Sp. z o.o.

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. posiada decyzje administracyjne wydane na podstawie wymagań związanych z ustawą – prawo ochrony środowiska pozwalające na:

- Emisję zanieczyszczeń do powietrza,
- Odprowadzanie zanieczyszczonych wód opadowych,
- Pobór wód podziemnych,
- Wytwarzanie i czasowe magazynowanie odpadów
- Odzysk i transport odpadów gruzu i kory asfaltowej.

Odbiór odpadów i ścieków wykonywany jest wyłącznie przez firmy posiadające stosowne uprawnienia, transport prowadzony jest zgodnie z wymaganiami ADR, magazynowanie substancji niebezpiecznych i opadów prowadzone jest w sposób zapewniający bezpieczeństwo ekosystemów wodnych i gruntowych. Materiały kamienne takie jak kruszywa, piaski, itd. zakupywane są wyłącznie od dostawcy spełniających wymagania prawa geologicznego i górniczego, zaś dostawcy usług i dzierżawcy zobowiązani są do

spełniania przyjętych w Przedsiębiorstwie Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. zasad ochrony środowiska.

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. systematycznie wnosi opłaty z tytułu korzystania ze środowiska.

Wnoszone opłaty z tytułu korzystania ze środowiska

* Dane za pierwszą połowę roku

Komentarz

Wzrost wnoszonych opłat przez Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o. jest wynikiem wzrostu produkcji masy bitumicznej oraz zwiększeniem realizowanych inwestycji drogowych, a tym samym zwiększeniem ilości pobieranej wody, wykorzystywanych maszyn drogowych i środków transportu.

IX. Dane adresowe i telefoniczne

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.:

Siedziba firmy – ul. Kolejowa 28, 05 – 300 Mińsk Mazowiecki

Sekretariat

tel. (0-25) 758-42-26 ,e-mail: pbdim@pbdim.com.pl
fax (0-25) 758-28-59

Bazy produkcyjne

ORD Stanisławów – ul. Polna 57, 05 – 304 Stanisławów
tel./fax (0-25) 757-52-03 e-mail: o.stanislawow@pbdim.com.pl

ORD Osieck – ul. Kolejowa 1, 08 – 445 Osieck

tel. (0-25) 685-70-11 e-mail: o.osieck@pbdim.com.pl
fax (0-25) 685-70-86

ORD Lublin – ul. Mełgiewska 38 B, 20 – 234 Lublin

tel./fax (0-81) 749-61-51,52 e-mail: o.lublin@pbdim.com.pl

Zarząd Przedsiębiorstwa Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.

Dyrektor PBDiM Sp. z o.o.

tel. (0-25) 758-42-26 e-mail: j.drozdz@pbdim.com.pl

Z-ca dyrektora ds. finansowych

tel. (0-25) 758-42-26 e-mail: finanse@pbdim.com.pl

Dyrektor Oddziału Wschodniego

tel. (0-25) 758-42-26 e-mail: o.wschodni@pbdim.com.pl
fax (0-25) 758-28-59

Następne wydanie deklaracji środowiskowej ISO 14001/EMAS zostanie opublikowane w sierpniu 2008 roku.

Jeżeli są Państwo zainteresowani dalszymi egzemplarzami Deklaracji Środowiskowej, lub mają pytania w sprawach związanych z niniejszą deklaracją prosimy kontaktować się z:

Dział ds. Systemów Jakości i dział Ochrony Środowiska
Mariusz Serżysko

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Mostów Sp. z o.o.
Ul. Kolejowa 28

05 – 300 Mińsk Mazowiecki
tel. centrala (25) 758 – 42 – 26
tel. bezp. (25) 759 – 60 – 59
fax (25) 758 – 28 – 59

e-mail: jakosc@pbdim.com.pl